

ВІДГУК
наукового керівника, кандидата юридичних наук,
доцента Данченко Тетяни Володимирівни на дисертацію
Лук'яненка Віталія Олександровича на тему «Попередження та
виправлення судових помилок в адміністративному судочинстві судами
вищих інстанцій», подану на здобуття ступеня доктора філософії за
спеціальністю 081 «Право»

Лук'яненко Віталій Олександрович народився 27 жовтня 1991 року в селі Лисівка, Попільнянського району Житомирської області. Освіта – вища. У червні 2013 році здобув кваліфікацію бакалавр у Національній академії внутрішніх справ за спеціальністю «Правознавство». У 2015 році здобув кваліфікацію магістр права в Національній академії внутрішніх справ за спеціальністю «Правознавство». 01.09.2022 року зарахований до аспірантури ПЗВО «Київський міжнародний університет» за освітньо-науковою програмою доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Тема дисертаційного дослідження Лук'яненка Віталія Олександровича «Попередження та виправлення судових помилок в адміністративному судочинстві судами вищих інстанцій» була затверджена в установленому порядку вченою радою ПЗВО «Київський міжнародний університет» 29 вересня 2022 року протокол № 2.

Дисертація виконана відповідно до Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.04.2024 р. № 476, Пріоритетних напрямів фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права, закріплених у Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів НАПрН України від 26.03.2021 р. № 12-21, Національної економічної стратегії на період до 2030 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 179, та Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки, затвердженої Законом України від 20.06.2022 р. № 2322-IX.

Також дисертаційне дослідження виконано в межах наукових тем Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та права Приватного закладу вищої освіти «Київський міжнародний університет» «Тенденції розвитку сучасної правової науки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти» (номер державної реєстрації 0120U100413) та «Сучасні виклики міжнародно-правових відносин і роль України у формуванні світового правопорядку» (номер державної реєстрації 0122U000743).

Проведене дослідження відповідає вимогам актуальності, є комплексним, самостійним та оригінальним, містить нові підходи до вирішення обраної проблематики, а отримані результати характеризуються ознаками наукової новизни. Незважаючи на наявність наукових публікацій українських учених щодо судових помилок, адміністративного судочинства, інстанційного перегляду судових рішень та права на справедливий суд, проблематика попередження та виправлення судових помилок саме в адміністративному судочинстві судами вищих інстанцій не отримала належного цілісного висвітлення на монографічному рівні з урахуванням сучасних викликів правозастосування, воєнного стану, кадрового й організаційного навантаження на суди, цифровізації судових процедур та потреби узгодження національних процесуальних механізмів зі стандартами Європейського суду з прав людини.

За період роботи над дисертаційним дослідженням В.О. Лук'яненко проявив себе як сформований дослідник, який проводить глибокі науково-правові дослідження, прагне до постійного поглиблення загальних наукових знань та знань у галузі адміністративного процесуального права. Дисертаційна робота виконана відповідно до стандартів класичної науки, демонструє дослідницькі й аналітичні здібності Віталія Олександровича, висвітлює авторський погляд на обрану проблему та має виразне теоретико-прикладне спрямування.

Автором чітко визначено об'єкт і предмет дослідження, його мету та завдання. У процесі дослідження В.О. Лук'яненко не обмежився суто теоретичною розробкою проблеми, а поставив конкретні та чіткі завдання, завдяки чому дисертація набула не лише наукового, а й практичного спрямування. Робота має концептуальний характер, є добре продуманою, логічно послідовною та доказовою за манерою виконання. Висновки і пропозиції, які містяться у роботі, достатньою мірою оригінальні, не повторюють відомих у науковій літературі положень, що зумовлено, зокрема, вдало обраною методологією дослідження, використанням формально-догматичного, порівняльно-правового, системно-структурного, класифікаційного, статистичного, формально-логічного методів, методу моделювання, а також методів аналізу й синтезу, індукції та дедукції.

Грунтовний теоретичний аналіз проблем судової помилки в адміністративному судочинстві, вдале використання методів та належна організація дослідження, вміння здобувача знаходити ключові моменти, робити узагальнюючі висновки і формулювати пропозиції щодо удосконалення чинного адміністративного процесуального законодавства свідчать про належний рівень виконаної наукової роботи.

Дисертаційне дослідження характеризується достатньо розгорнутою і загалом вдалою структурою: складається з анотації, вступу, трьох розділів, які містять вісім підрозділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел. Така побудова дозволила зосередитися не лише на вивченні проблеми в цілому, але й на окремих її аспектах та виявити взаємозв'язки між ними. У першому розділі досліджено правову характеристику судових помилок в адміністративному судочинстві; у другому – попередження судових помилок в адміністративному судочинстві судами вищих інстанцій; у третьому – виправлення судових помилок в адміністративному судочинстві судами вищих інстанцій.

Про обґрунтованість положень, висновків і рекомендацій дисертаційного дослідження свідчить опрацювання значного масиву нормативних, доктринальних і емпіричних джерел, зокрема положень Конституції України, Кодексу адміністративного судочинства України, Закону України «Про судоустрій і статус суддів», практики Верховного Суду, Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини, матеріалів Єдиного державного реєстру судових рішень, офіційних даних судової статистики за 2018-2025 роки, аналітичних оглядів органів судової влади, а також наукових праць у сфері адміністративного процесу, теорії права, судоустрою та забезпечення права на справедливий суд. Слід зазначити, що наукові результати дисертаційної роботи отримані особисто здобувачем; у працях, виконаних у співавторстві, особистий внесок здобувача визначено належним чином.

Робота є самостійним науковим дослідженням, вирізняється своєю цілісністю та смисловою завершеністю, містить власне розуміння автора щодо шляхів удосконалення механізмів попередження та виправлення судових помилок в адміністративному судочинстві України. Дисертація дозволяє констатувати високу компетентність В.О. Лук'яненка у питаннях, що досліджувалися, зокрема щодо юридичної природи судової помилки, її ознак, класифікації, причин виникнення, судового самоконтролю, превентивної ролі апеляційної та касаційної інстанцій, меж інстанційного перегляду, принципу правової визначеності, а також перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження В.О. Лук'яненка повно відображено в 10 наукових працях, із яких: 5 – наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації, 5 – наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації та видані за результатами участі здобувача у наукових і науково-практичних заходах.

Кількість і якість висновків, які містяться в дисертації В.О. Лук'яненка, свідчать про науковий характер дослідження, що відповідає освітньо-науковому

рівню доктора філософії. Суттєві зауваження наукового керівника враховані під час роботи над дослідженням та знайшли вирішення при його доопрацюванні.

Враховуючи наведене, можна стверджувати, що висновки і пропозиції, сформульовані В.О. Лук'яненком у дисертаційному дослідженні, мають характер новизни і роблять значний внесок у процес пізнання і розвитку проблем, які досліджуються. На підставі викладеного, цілком обґрунтовано можна зробити висновок, що представлена дисертація на тему «Попередження та виправлення судових помилок в адміністративному судочинстві судами вищих інстанцій» є завершеною працею, містить раніше не захищені наукові положення та отримані автором нові науково обґрунтовані результати, які у сукупності забезпечують розв'язання конкретного наукового завдання, що має істотне значення для науки адміністративного процесуального права, теорії правосуддя та правового забезпечення інстанційного контролю. Дисертація повною мірою відповідає вимогам, що пред'являються до такого виду наукових робіт, а її автор – Віталій Олександрович Лук'яненко – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Науковий керівник:
кандидат юридичних наук,
доцент

Т. В. Данченко

«Підпис професора Данченко Т. В. засвідчую»

Вчений секретар
ПЗВО «Київський міжнародний університет»

10.04.2016

І.О. Мохнатюк